

ปัญหาในการใช้แผนการสอนวิชาภาษาไทย
ของครูชั้นประถมศึกษา • ในจังหวัดบุรีรัมย์

นายโสวัฒน์ โสภากุล

006281

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๒

PROBLEMS IN THAI LANGUAGE LESSON PLAN
OF PRATHOM I TEACHERS IN BURI RAM PROVINCE
ON THE IMPLEMENTATION

Mr. Sowat Sophapol

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาในการใช้แผนการสอนวิชาภาษาไทย ของครูชั้นประถม
ปีที่ ๑ ในจังหวัดบุรีรัมย์

โดย

นายโสวัฒน์ โสภภาพ

แผนกวิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พูนสุข บุญสวัสดิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

ประวิทย์ พูนสุข
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

สุมน อมรวิวัฒน์
..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์)

ประคอง กรวรรณ
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประคอง กรวรรณ)

พูนสุข บุญสวัสดิ์
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พูนสุข บุญสวัสดิ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาในการใช้แผนการสอนวิชาภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษา ๑ ในจังหวัดบุรีรัมย์
ชื่อนิสิต	นายโสวัชน์ โสภภาพ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูนสุข บุญยสวัสดิ์
แผนกวิชา	ประถมศึกษา
ปีการศึกษา	๒๕๒๑

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาปัญหาในการใช้แผนการสอนวิชาภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษา ๑ ในจังหวัดบุรีรัมย์ และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการใช้แผนการสอนวิชาภาษาไทย ระหว่างครูที่สอนในห้องถิ่นที่เด็กพูดภาษา เขมรกับครูที่สอนในห้องถิ่นที่เด็กพูดภาษาอีสาน ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๔ ตอน ตอนที่ ๑ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้แผนการสอนวิชาภาษาไทย ตอนที่ ๓ ความคิดเห็นเกี่ยวกับส่วนประกอบของแผนการสอนวิชาภาษาไทย ตอนที่ ๔ ข้อเสนอแนะของผู้ตอบต่อการปรับปรุงแผนการสอนวิชาภาษาไทย ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบปลายเปิด ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภท ตัวอย่างประชากร เป็นครูที่สอนในห้องถิ่นที่เด็กพูดภาษา เขมรจำนวน ๑๐๘ คน และครูที่สอนในห้องถิ่นที่เด็กพูดภาษาอีสานจำนวน ๑๑๒ คน จากโรงเรียน ๒๒๑ โรงเรียน ๆ ละ ๑ คน รวมตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น ๒๒๑ คน นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของครูทั้ง ๒ ประเภทโดยการทดสอบค่าซี (z-test) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. ครูที่สอนในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษา เขมรกับครูที่สอนในท้องถิ่นที่เด็กพูด
ภาษาอีสาน ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในด้านการใช้แผนการสอนวิชาภาษาไทยและปัญหาเกี่ยวกับ
ส่วนประกอบของแผนการสอนวิชาภาษาไทย กล่าวคือ มีปัญหาอยู่เพียง ๐.๕ เรื่อง
ใน ๗๕ เรื่อง

๒. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูทั้งที่สอนในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษา
เขมรกับท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษาอีสานต่อการใช้แผนการสอนวิชาภาษาไทยและส่วนประกอบ
ของแผนการสอนวิชาภาษาไทย พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ
๐.๐๕ กล่าวคือ แตกต่างกันเพียง ๑.๕ เรื่องใน ๗๕ เรื่อง

Thesis Title Problems in Thai Language Lesson Plan of Prathom
I Teachers in Bari Ram Province on the Implementatation
Name Sowat Sophapol
Thesis Advisor Assistant Professor Poonsook Punyasvasti
Department Elementary
Academic Year 1978

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the problems of the Thai language lesson plan utilization among Prathom I Teachers; and to compare these utilization problems between the Prathom I Teachers who worked in the area of Khmer language speakers and those who worked in the location of north-east language speaking group. The questionnaires used in the research comprised of four parts; part one concerned the teachers' personality, part two was about the opinions of the Thai language lesson plan utilization, part three specified the teachers opinions of Thai language lesson plan components. Part four was about the suggestion for improvement from sample population regarding the lesson plan. The questionnaires were composed of multiple choice, rating scale, and open ended types. The samples were the number of

1

teachers who have been teaching Pratom I in Buri Ram. One hundred and nine teachers were randomly selected from the Khmer Language speaking area ; one hundred and twelve teachers were randomly selected from the area of north-east language inhabitants. Percentage, mean, standard deviation and z-test were the data analysis instrument for this study.

Findings

1. Most of the teachers who worked in the Khmer language speaking area and in section with the north-east language members designated relatively no problems exempted from the implementation of the Thai Language lesson plan and its virtually congruent component of Thai language lesson plan. The analysis elicited 15 problems from the total of 75 items.
2. **There was** no significant different at .05 level regarding the point of view between the teacher who worked in the Khmer language speaking area and those who worked in the location of north-east language speaking group, concerning both the lesson plan and its components. However the data collected elaborated 18 different items from the total of 75 items.

กิติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากผู้ช่วยศาสตราจารย์พูนสุข บุญสวัสดิ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้งรองศาสตราจารย์ ประคอง วรรณสุทธิ ได้ให้คำแนะนำด้านสถิติ อย่างดีตลอดเวลา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านผู้มีนามต่อไปนี้คือ อาจารย์สุรติ จิตกุล ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนการศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ และเจ้าหน้าที่อีกหลายท่านที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการแจกและเก็บแบบสอบถามส่วนใหญ่ รวมทั้งอาจารย์ชาติราตรี โยสีคา อาจารย์ธำรง ชูทัพ อาจารย์สงบ พงษ์อารยะ อาจารย์สุกิจ สุวานิช และอาจารย์สมทรง ชีวพันธ์ ที่ได้กรุณาช่วยแนะนำและแก้ไขแบบสอบถาม ตลอดจนคณะครูทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัย และขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่มีส่วนช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

หากงานวิจัยเรื่องนี้มีส่วนดีและมีประโยชน์ ผู้วิจัยขอยกความดีทั้งหมดให้แก่ผู้ที่เฝ้าภาวนาถึงข้างต้นแล้วทุกท่าน ส่วนข้อบกพร่องที่อาจมีอยู่นั้น ผู้วิจัยขอน้อมรับแต่ผู้เดียวทุกประการ

โสวัณน์ โสภภาพล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ซ
รายการตารางประกอบ	ฅ
บทที่	
๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕
สมมติฐานของการวิจัย	๕
ขอบเขตของการวิจัย	๕
วิธีดำเนินการวิจัย	๑๐
ความจำกัดของการวิจัย	๑๐
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	๑๑
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	๑๑
๒. บรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๓
ความหมายของแผนการสอน	๑๓
แผนการสอนวิชาภาษาไทย	๑๕
การสอนวิชาภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	๑๘
อิทธิพลของภาษาถิ่น	๓๒

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
๓. วิธีดำเนินการวิจัย	๔๑
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๑
ตัวอย่างประชากร	๔๓
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๓
การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๔
๔. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๗
๕. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ	๕๖
สรุปผลการวิจัย	๕๖
อภิปรายผลการวิจัย	๕๖
ขอเสนอแนะ	๕๘
บรรณานุกรม	๙๒
ภาคผนวก	๙๘
ประวัติการศึกษา	๑๒๐

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	เนื้อหา	หน้า
๑.	สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบจำแนกตามเพศ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การสอนชั้นประถมศึกษา ๑ มูลเหตุที่สอน หน้าที่ การงานด้านอื่น จำนวนนักเรียนที่สอน และประสบการณ์การ อบรมตามหลักสูตรใหม่	๕๔
๒.	น้ำหนักเฉลี่ยและค่าความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างครู ที่สอนในห้องดินที่ เด็กพูดภาษา เขมรกับครูที่สอนในห้องดินที่ เด็ก พูดภาษาอีสาน เกี่ยวกับการใช้แผนการสอนวิชาภาษาไทย ...	๕๖
๓.	น้ำหนักเฉลี่ยและค่าความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างครูที่ สอนในห้องดินที่ เด็กพูดภาษา เขมรกับครูที่สอนในห้องดินที่ เด็กพูด ภาษาอีสาน เกี่ยวกับ คำชี้แจงในแผนการสอนวิชาภาษาไทย .	๕๘
๔.	น้ำหนักเฉลี่ยและค่าความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างครูที่ สอนในห้องดินที่ เด็กพูดภาษา เขมรกับครูที่สอนในห้องดินที่ เด็กพูด ภาษาอีสาน เกี่ยวกับแผนการเตรียมความพร้อมในแผนการสอน วิชาภาษาไทย	๕๘
๕.	น้ำหนักเฉลี่ยและค่าความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างครูที่ สอนในห้องดินที่ เด็กพูดภาษา เขมรกับห้องดินที่ เด็กพูดภาษาอีสาน เกี่ยวกับแผนหนังสือ เรียนในแผนการสอนวิชาภาษาไทย ...	๕๗

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๖.	นำหนักเฉลี่ยและค่าความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างครูที่สอนในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษา เขมรกับครูที่สอนในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษาอีสานเกี่ยวกับ ความคิดรวบยอดในแผนการสอนวิชาภาษาไทย	๕๕
๗.	นำหนักเฉลี่ยและค่าความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างครูที่สอนในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษา เขมรกับครูที่สอนในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษาอีสานเกี่ยวกับจุดประสงค์ในแผนการสอนวิชาภาษาไทย	๖๑
๘.	นำหนักเฉลี่ยและค่าความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างครูที่สอนในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษา เขมรกับครูที่สอนในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษาอีสานเกี่ยวกับ เนื้อหาในแผนการสอนวิชาภาษาไทย	๖๒
๙.	นำหนักเฉลี่ยและค่าความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างครูที่สอนในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษา เขมรกับครูที่สอนในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษาอีสานเกี่ยวกับกิจกรรมการ เรียนในแผนการสอนวิชาภาษาไทย	๖๔
๑๐.	นำหนักเฉลี่ยและค่าความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างครูที่สอนในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษา เขมรกับครูในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษาอีสานเกี่ยวกับสื่อการ เรียนในแผนการสอนวิชาภาษาไทย	๖๖
๑๑.	นำหนักเฉลี่ยและค่าความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างครูที่สอนในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษา เขมรกับครูที่สอนในท้องถิ่นที่เด็กพูดภาษาอีสานเกี่ยวกับวิธีการประเมินผลในแผนการสอนวิชาภาษาไทย	๖๘

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๑๒.	นำหนักเฉลี่ยและค่าความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างครูที่สอน ในห้องถิ่นที่ เด็กพูดภาษา เขมรกับครูที่สอนในห้องถิ่นที่ เด็กพูด ภาษาอีสานเกี่ยวกับกิจกรรมและสื่อการเรียนที่เสนอแนะไว้ใน ภาคผนวกของแผนการสอนวิชาภาษาไทย	๓๖
๑๓.	นำหนักเฉลี่ยและค่าความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างครู ที่สอนในห้องถิ่นที่ เด็กพูดภาษา เขมรกับครูที่สอนในห้องถิ่นที่ เด็กพูด ภาษาอีสานเกี่ยวกับรายการใช้สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ ตัวสะกด คำใหม่และจุดมุ่งหมายในการสอนแต่ละบท ในแผน การสอนวิชาภาษาไทย	๓๖
๑๔.	เปรียบเทียบจำนวนครูที่แสดงความคิดเห็นสอดคล้องกันระหว่าง ครูที่สอนในห้องถิ่นที่ เด็กพูดภาษา เขมรกับครูที่สอนในห้องถิ่นที่ เด็ก พูดภาษาอีสานเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขแผนการสอนวิชาภาษาไทย	๓๖